

הנדון: פרוטוקול ועדה לאיכות הסביבה

תאריך: 13.07.2021; מיקום פגישה: חדר ישיבות אורן בניין העירייה

משתתפים:

עדיאל אילוז, יו"ר הועדה
קרן סרוסי, מזכירת הועדה
יהודה חיימוביץ, חבר ועדה
אבי שמיר, חבר ועדה
דוד רוז, חבר ועדה
בת ציון שלומי, חברת ועדה

אורחות:

בלהה ברקאי, תושבת עפולה הצעירה
הדס שלומי בת 16, נציגת מחאת האקלים

חסרים: פליסיה שמאי
הרב מנחם גולד

עדיאל: נתחיל בנושא ראשון - מחאת האקלים למען האקלים

הדס: לפני שנתיים קמה נערה בשם גרטה תונברג משבדיה והפכה לפעילת הסביבה הידועה בעולם על בסיס הרעיון שהנוער צריכים לפקוח את עיני העולם למציאות של שינוי האקלים. בהיותה בת 15 יזמה את שביתת בתי הספר למען האקלים. היא נעמדה מול הפרלמנט השבדי-בתחילה לבדה ולאחר מכן עם עשרות ואז מאות בני נוער ואחרים. התנועה הלכה וגדלה ומיליוני תלמידים הצטרפו. היא לקחה שנה הפסקה מבית הספר, הובילה עצרות מחאה בכל העולם והייתה מועמדת לפרס נובל לשלום שלוש פעמים. בשנתיים האחרונות עשרות מדינות הציבו יעדים של פליטה אפסית של גזים משריפת דלקים מאובנים וממשק המזון מהחי(התורם מחצית מגזי החממה בעולם! לפי דו"ח של האו"ם מ-2006 בשם "צלו הארוך של משק המזון מן החי") עד 2050, יוזמות שמשמעותן הפסקת השימוש בדלקים מאובנים. סין וארה"ב- שתי המזהמות ביותר התחייבו לצמצם את הפליטה, והתמונות של אלפי צעירים מפגינים בהשראתה של גרטה הובילו להתמקדות פוליטית בשינויי האקלים, דבר שכלל לא היה ניתן להעלות על הדעת לפני כמה שנים.

גרטה אומרת שעלינו פשוט להפסיק להתמקד בתאריכים ובמספרים, ולהכיר בעובדה שחייבים להפחית את שיעורי הפליטה בזה הרגע. אנחנו יכולים לדבר על 2030 או 2040 ככל שנרצה, אבל הפעולות שלנו עכשיו הן החשובות באמת, לפני שיהיה מאוחר מדי. אחד הרגעים המפורסמים ביותר שלה היה כשנאמה בפסגת האקלים של האו"ם בניו יורק ב-2019 "כיצד אתם מעיזים?", היא זעקה אל הקהל שהורכב ממקבלי החלטות בדרגים גבוהים, כשבעיניה נקוו דמעות של זעם. הנאום הפך ויראלי וכבש את הכותרות בתקשורת.

מחאת הנוער מארגנת הפגנות גדולות של בני נוער ברחבי הארץ והעולם, בהן הם קוראים לממשלות לעשות הכל ומיד כדי לעצור את שריפת הפחם והדלקים שאותם כורים מבטן האדמה, ולהחליפם באנרגיה נקייה ומתחדשת כדוגמת אנרגיה סולארית, הידרואלקטרית ואנרגיה מטורבינות רוח(שגם להן יש בעיות סביבתיות משלהן וצריך לראות היכן ואם להשתמש בהן באופן מועיל שלא יפגע בציפורים, בתושבים הגרים בסמוך ועוד).

בת ציון: האמת שזה לא משנה מבחינת מה שעלינו לעשות, מפני שיש לנו ממילא כל הסיבות המצוינות לעשות את מה שמחאת האקלים דורשת, גם אם אין שינוי אקלים: צריך לעבור מידיית לאנרגיה נקייה ומתחדשת- כדי לצמצם את זיהום האוויר, המים והאדמה כתוצאה משריפת דלקים ופחם, זיהום המביא לידי מחלות נשימה וסוגי סרטן שונים ועוד, יש לנטוע כמה שיותר עצים מיד כדי לספוח פחמן דו-חמצני, זה חשוב בכל מקרה כיוון שזיהום האוויר בחברתנו המתועשת רק עולה ככל שהאוכלוסיה גדלה, והיא גדלה בקצב מהיר וחסר תקדים התולדות האנושות, וחשוב לעבור לצריכת מזון מן הצומח במקום מן החי- מסיבות בריאותיות, יהודיות, מוסריות ואקולוגיות כאחת. בעלי החיים סובלים מאוד במשקים כאשר מפרידים אותם מהאם מיד לאחר הלידה, כורתים להם קרניים ומקורים ללא הרדמה, מצופפים אותם ומשאירים אותם לחיות ברפש של עצמם, ובאופן כללי מתעלמים מכל צורכיהם הטבעיים-הרגשיים, החברתיים, המשפחתיים, וכמובן הם לא יוצאים לשמש ולא אוכלים מזון טבעי במרעה אלא מקבלים תערובת ספוגת הורמונים. מרבים אותם הרבה יותר משהיו מתרבים בטבע, והם קורסים מתשישות הרבה לפני שתוחלת החיים הטבעית שלהם מסתיימת. בשלב זה הם נשלחים לשחיטה שגם היא מסע ייסורים. וזה עוד לא הכל. גידול בעלי החיים למשק המזון מבזבז אדמות רבות שניתן היה לגדל עליהן מזון לבני אדם, ופולט גזי חממה וזיהום לאוויר, לאדמה ולמי תהום.

הדס: המטרה של בני הנוער היא שכל עירייה תכריז על מצב חירום אקלימי ושיהיה חינוך אקלימי, כלומר הרצאות לילדים ונוער כדי שבינו ויפעילו גם הם לחץ על הרשויות.

אבי: אבל כפי שאת יודעת, הון-שלטון קובע. אם בעלי הדלקים והפחם רוצים להרוויח והם חברים של השלטון, איך אפשר לשנות את זה? מה שיכול להשפיע זה חינוך עוד מגיל הגן.

בלהה: משק המזון מהחי תורם מעל 50% מהפליטות של הגזים המזהמים-גזי חממה. יהודה: נאם אתם-מחאת הנוער- מתואמים עם משרד האנרגיה? כי הוא צריך לעשות את זה.

הדס: כן, נפגשנו עם אודי אדירי. יש לנו תכנונים אסטרטגיים גדולים. הקצב שבו אנחנו מתקדמים הוא מהיר אבל לא ביחד לבעיה.

עדיאל: מה עפולה יכולה לעשות בהקשר הזה?

הדס: להקים סיירת ירוקה של בני נוער וכאמור להכריז על מצב חירום אקלימי

עדיאל: צריך לדבר עם מנהל מחלקת הנוער- חנן

יהודה: אפשר להוסיף משהו בשולי הדברים?

עדיאל: על קצה הקרחון.

יהודה: מקריא מחוברת של נשיונל ג'יאוגרפיק קטע ממאמר של ניר בקר

כבר 15 שנים אני קשור למאבק על העצים. בזכותי הגיע לבית המשפט נושא האקליפטוס שעומד אצל סן רמו, ולבסוף לא נכרת. פעם אמרו שעל כל ארץ שנכרת צריך לשתול שלושה.

עדיאל: אמרו עשרה עצים.

בת ציון: ועושים זאת? התשובה היא כמובן-לא.

יהודה: מי אחראי לאכופ את זה?

ואם כבר כורתים צריך שדבר הכריתה יתפרסם מראש בעיתון כדי שהתושבים יוכלו להגיש התנגדויות.

בלהה: עשן המנגלים מזיק לבריאות, וגם שריפות בכלל. צריך להיות חוק נגד הבערת כל דבר שהוא. וגם בעניין הזיקוקים: יש פעמים שמפוצצים זיקוקים והרעש גדול ומפריע לאנשים, בעיקר לאנשים עם פוסט-טראומה שקשורה לעניין הזה. יש פתרון- זיקוקים שקטים. צריך רק מודעות ואכיפה.

עדיאל: הועדה תמליץ.

קרן: מריאן אחראית על רעש וריחות. יש גם מד-רעש שמודד דציבלים ולפי זה מחליטים אם הרעש עבר את הסף המותר או לא.

הדס: האם לוועדה יש סמכויות מלבד המלצה?

עדיאל: לא. הועדה ממליצה לראש העיר, והוא הסמכות המבצעת.

נושא שני- DNA כלבים

עדיאל: יש רעיון לבדוק DNA של כלבים ולשלוח דוחות למי שאינם מנקים אחרי הכלב.

דוד: צריך לבדוק עליות של פקחים שישתובבו ויתנו קנסות לעומת עלויות של בדיקות מעבדה- DNA

אבי: ישנה תופעה של כלבים משוטטים בעפולה עלית בעיקר בתקופת הייחום.

דוד: גם ברובע תופעת הכלבים הייתה גבוהה עד שמיגרנו את התופעה.

עדיאל: הוועדה בקשר עם יו"ר ועדת לאיכות הסביבה בתל אביב ועם שרית מעיריית חיפה המלצה על מערכת בדיקת עלות מול ביצוע.

הדס: מה עד היום הועדה המליצה הוועדה והתקיים?

עדיאל: הגברת דוחות בנושא צוואת כלבים.

נושא שלישי- ניקיון בעיר-אמצעים מותקנים לפינוי זבל

אבי: קבלן הפינוי מתחיל את הפנוי בשעות הקטנות של הלילה האשפה מתפזרת על הכביש וגורמת לריחות וסירחון- תופעה שחוזרת על עצמה.

דוד: נושא פינוי הזבל בעיר הוא סביר רמת האיכות מוקפד על ידי עובדי העירייה פחות על ידי הקבלן. גם הפחים הכתומים מתמלאים באשפה ולא למה שזה מיועד.

קרו: תאגיד תמיר מוכן לעשות הסברה בנושא פחים כתומים

הוועדה ממליצה: איי מחזור-(קבוצה של מכולות מחזור במקום אחד- נייר, זכוכית, בקבוקים וכו')

קרו: מדצמבר 2021 יכול חוק הפיקדון גם על הבקבוקים הגדולים.

בת ציון: המחזור המועיל ביותר בעולם הוא עשיית קומפוסט.

ייצור של קומפוסט ביתי יכול לספק חלק ניכר מהקומפוסט הדרוש לגן, תוך תרומה ניכרת להפחתת פליטת תרכובות פחמן לאוויר! זה גם מפחית את כמות הפסולת שמועברת לאתרי הטמנה וכך חוסר שינוע במשאיות האשפה, כלומר שומר לנו על אוויר נקי יותר גם מהבחינה הזאת. מדובר בפעולה פשוטה שכל אחד יכול לבצע אותה בקלות בחצר, או שדיירי בניינים משותפים עושים יחד בחצר. (מי שרוצה לא מחייבים אף אחד). אני מכירה בניין בירושלים שבחצרו יש ארגז גדול לקומפוסט וכל שכן שרוצה מביא לשם את דלי השאריות המזון שלו מהבית, וליד זה יש מכל מלא עלים יבשים ונסורת וכו'- מה שנקרא חומר יבש- ואחרי ששופכים את הרטוב מכסים ביבש. כך אין ריח ומתקבל אחרי כמה חודשים בתחתית המכל קומפוסט מצוין חסר ריח.

נושא רביעי- קרוקי ורעש מוזיקה ממכונות

אבי: יש לפרסם בעיתונות חוק עזר עירוני של עפולה לגבי רעשים. אולי זה מה שירתיע את האוכלוסיה בנוסף אפשר להעביר מהעירייה למשטרה תלונות בכדי שיאכפו.

עדיאל: המלצת הוועדה שהעירייה תפרסם במקומונים וברשתות החברתיות את כל נושא של חוק עזר עירוני של הרעש ומס' מוקד לפתיחת פניות.

נושא חמישי-מיזם רכב שיתופי

עדיאל: ההצעה היא שהעירייה תרכוש מס' רכבים- אנשים בעלי רישיון ואין ביכולתם לקנות רכב פרטי יאפשר להם להשכיר את הרכב השיתופי מהעירייה, במקומות חנייה קבועים.

דוד: אפשרי במקום להשקיע יותר בשבילי אופניים .

בת ציון: עדיף רכב שיתופי מאשר רכב פרטי לכל אחד, שמזהם את האוויר.

נושא שישי- שריפת גזם ופסולת

עדיאל: מי שורף גזם? היכן התופעה מתקיימת ?

אבי: בעפולה עלית-שורפים גזם

דוד: צריך לחנך את תושבי עפולה עלית.

אבי: המלצתי לפרסם ברשתות ובעיתונות-איסור על שריפת גזם ופסולת.

בלהה: נושא הדור 5 בסלולר הוא מדאיג מאוד. לפי חוות דעת של מומחי משרד הבריאות עצמו, זה מסוכן ועכשיו רוצים להעביר חוק שמותר יהיה לשים אנטנה סלולרית קטנה כל 50 מטר ללא שטם צורך בבקשת היתר! זה אומר שחשופים לקרינה הזאת מקרוב יום ולילה

הגוף לא יכול לנוח מהפעילות של התדרים האלה, מה שעלול לשבש תפקודים בגוף ולהביא להחמרה של מחלות קיימות וגם למחלות חדשות.

בת ציון: מסכימה עם בלהה שחייבים דיון פתוח בנושא עם ראש העיר ולא לקבוע לתושבים מעל ראשם איך יחיו ועם אליו סיכונים, ועוד סביב השעון ללא אפשרות מילוט.

דוד: יש כרגע 3 אנטנות דור 5 בעפולה- אחת במרכז הספורט, אחת בגבעת המורה וליד מגרש הכדורגל, ועוד אחד במגן דוד אדום.

עדיאל: יש למישהו איזשהו עניין להוסיף?

אבי: מציע להדיח את הרב גולד מהוועדה. לפי החוק חבר מועצה שלא מגיע 3 פעמים לישיבה מודח.

עדיאל: נציע שימצא לו מחליף.

בת ציון: כן, יש לי 4 נקודות

1. אם נגה שרון לא הוזמנה כי לא הודיעו לך על ההחלפה בינה לבין בתיה אדרי, צריך להסדיר את העניין כדי שבישיבה הבאה יהיו לפחות 2 חברי מועצה.
2. פרוצ'קטורים של תאורת לד עוצמתית ביותר ומסנוורת מותקנים ברחובנו, וכן בכל מיני מקומות בעיר. לילה הוא לילה ויום הוא יום, ושיבוש הסדר הטבעי הזה עולה בבריאות של אדם, חי וצומח.
3. אני מבקשת לעשות הכל כדי שראש העיר יקרא את הפרוטוקולים של ישיבות הוועדה ויחתום עליהם כי אחרת למה אנחנו בעצם צריכים אותם? אנחנו הרי יודעים מה אמרנו.
4. חייבים לברר ולאכופ את נושא שתילת 3-10 עצים במקום כל עץ שנכרת, ובכלל להפיץ את חשיבות ההכרה בכך שכל עץ הוא מקור חמצן, מזגן טבעי, מרבה משקעים (כי הוא מנדף לחות לאזור שמעליו), מטהר אוויר בכך שהוא סופח זיהום אוויר, ובכך עוצר את שינוי האקלים.

עדיאל: הרכב הוועדות צריך לעבור אישור מועצת עיר כמו כן, צריך לעדכן את רשימת חברי הוועדה ולעדכן את עינב פרץ. לבקש דו"ח נוכחות של חברי הוועדה בישיבות כפי שמבוצע כל השנה.

המלצות הועדה:

1. העירייה צריכה לעבור ל-100% אנרגיה מתחדשת בכדי להצטרף למשבר האקלים ולעשות ככל שביכולתה לעמוד בתנאים של צמצום פגיעה אקולוגית.
2. הוועדה ממליצה להקים סיירת נוער ירוקה-חקלאות שתכין פעולות הסברה ומניעה בבת הספר ובחינוך הבלתי פורמלי.
3. הוועדה ממליצה לצאת בפרסום כנגד שריפת גזם בשטחים פתוחים, ועל קנסות על מי שעשה כן. כמו כן הוועדה ממליצה לעבור לזיקוקים שקטים על מנת להתחשב באנשים פוסט טראומתיים.

4. הוועדה ממליצה לקדם חוק עזר עירוני בו יוחלט כי בעלי הכלבים ידרשו למסור פרטי זיהוי גנטיים של כלביהם בעת קבלת הרישיון מהמחלקה הווטרינרית. כמו כן, הוועדה ממליצה להגביר את האכיפה בנושא כלבים משוטטים, ובפרט בתקופת הייחום.

5. הוועדה ממליצה לפרסם במדיות השונות הגברת המודעות לגבי חוק הרעש ולעונשים הקבועים בחוק למי שנפר אותם.

הישיבה נסגרה.

